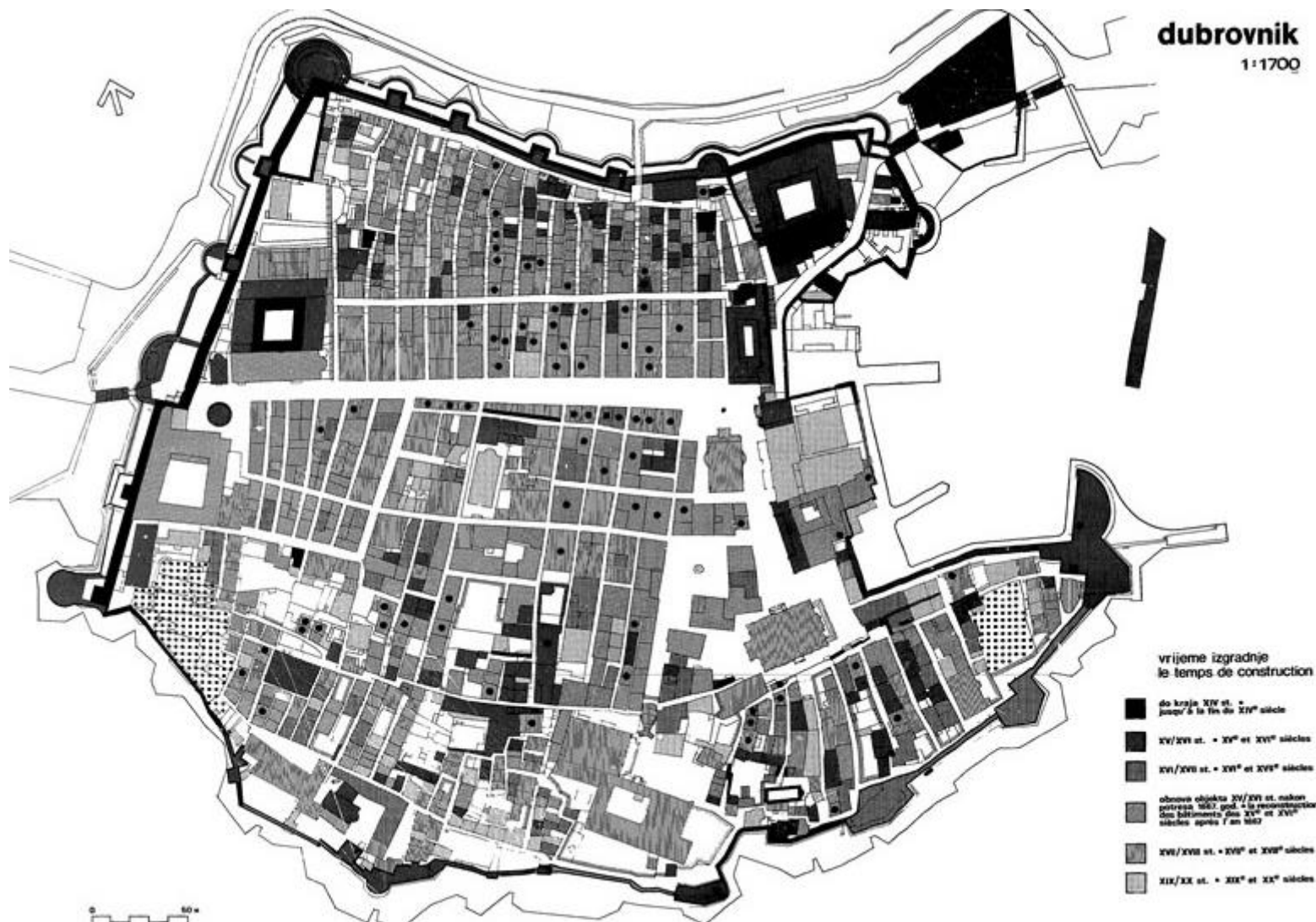

GOTIKA U HRVATSKOJ

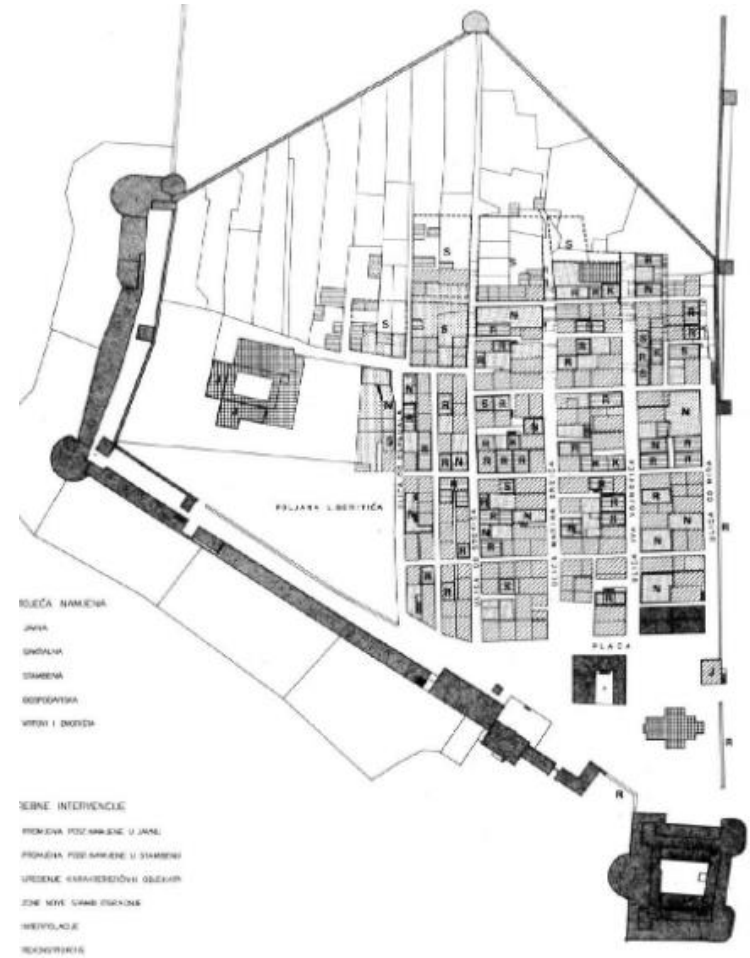
- vrijednost hrvatske gotike za Hrvatsku i Europsku kulturnu baštinu:
- **Dubrovački statut**
- **gradnja gradova Ston i Mali Ston**
- Dubrovački statut – kraj 13.st. – određen je način gradnje, ponašanje u gradu, propisana je širina ulica, veličina četvrti, parcele za kuću
- dvije uzdužne ulice
- 1. široka glavna ulica – trg s obrtničkim radionicama i trgovinama – PLACA (kasnije STRADUN)
- 2. uža ulica, paralelna s glavnom – PRIJEKO
- u slučaju nepridržavanja pravila iz Statuta slijedile su velike kazne

dubrovnik

1:1700

- gradnja novih gradova Ston i Mali Ston –
- među njima 1 km duge zidine koje dijele otok Pelješac na dva dijela i štite od napada s kopna
- grad Ston podignut planski i uokviren zidinama i kulama
- u dnu zaljeva su bile solane koje je trebalo štititi

Mali Ston

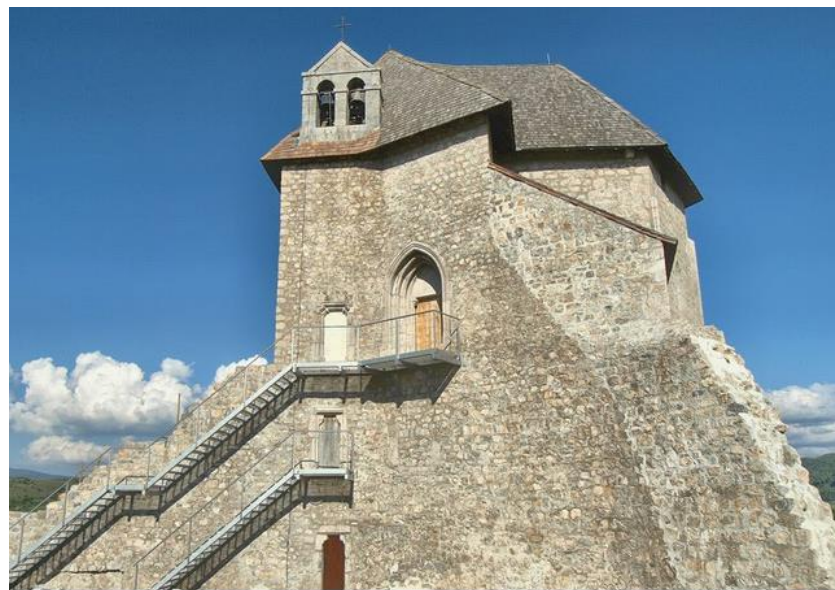
Ston

Stonske zidine

- gotičku fortifikaciju od romaničke razlikuju visoke kule u obliku kvadratne prizme, za razliku od romaničkih i kasnijih renesansnih koje su kružne
- najbolje sačuvani takvi primjeri nalaze se u Istri: Hum, Bale, Motovun, ali i na sjeveru – Medvedgrad iznad Zagreba (1260. - visoka prizmatična kula i skromni prostori za boravak, osmerokutna kapela i gotički rebrasti svod i rozeta)
- na jugu – Sokolac u Lici (14. st.), ruševine pročelja cistercijske crkve u Topuskom, 13. st.
- Zagrebačku romaničku katedralu uništili su Tataři svojom provalom 1240. g., ali odmah nakon njihovog odlaska, Zagreb dobivajući titulu “slobodnog kraljevskog grada” kralja Bele IV., a biskup Timotej gradi novu katedralu –
- trobrodna građevina s poligonalnim apsidama i križno-rebrastim svodom, imala je romaničke okrugle tornjeve
- brodovi se grade u 14. st., a svod dovršava u 15. st.-
- dolaskom Turaka u 16. st. katedrala se opasuje renesansnim kulama i zidinama
- samo jedan toranj katedrale je dovršen u 17. st., dok se u 18. podiže biskupski dvor
- obnovom u 19. st. u neogotičkom stilu, zagrebačka katedrala izgubila je svoj izvorni gotički izgled

Trokatna kapela utvrđenoga
grada Sokolca kraj Brinja u
Lici, 14. st.

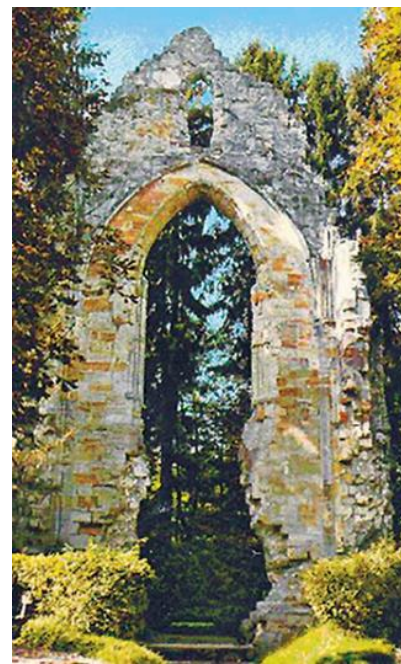

Medvedgrad iznad Zagreba (1260.)

Naagjele pročelja.

Ostaci
opatijske crkve
u Topuskom

Zagrebačka katedrala u 19 st.

- crkva sv. Marka - podignuta u davnom 13. st. - oko nje se održavaju veliki godišnji sajmovi, nakon što je Bela IV. Gradecu Zlatnom bulom 1242. godine priznao status slobodnog kraljevskog grada

-na prijelazu iz 14. u 15. stoljeće, crkva je proširena a neki arhitektonski elementi iz tog razdoblja sa stilskim karakteristikama kasne gotike, su ostali sačuvani sve do danas

-na pr. glavni, svečani portal koji je smješten na sredini južnog pročelja - ispod visokog šiljastog luka nalazi se jedanaest plitkih niša sa kipovima Krista, Bogorodice, zaštitnika crkve sv. Marka i dvanaestorice apostola, skulptura je bojana

-po broju figura, najbogatiji gotički portal ne samo grada Zagreba već i cijele Hrvatske

- kameni likovi nisu u cijelosti očuvani ali južni portal ostavlja dojam skladne arhitektonske cjeline i vrijedan je ukras crkve

Portal crkve sv. Marka, 15.st.

Svod crkve sv. Marka

- gotičko slikarstvo u Hrvatskoj očuvalo se je u vidu fresaka, uglavnom u Istri
- Primjer – freske iz crkve sv. Marije na Škrilinah, Beram, 15. st. – izradio ih je Vincent iz Kastva
  - prizori iz Marijina i Kristova života izmiješani su sa svetačkim scenama
  - jedno od najvještijih uprizorenja je Krštenje Kristovo
  - jasno oblikovani likovi kao što je Josip u Bijegu u Egipat u nesrazmjeru je s lošije naslikanim likovima Ulaska u Jeruzalem i Molitve na Maslinskoj gori

Ples mrtvaca

Bijeg u Egiptat

Molitva na Maslinskoj gori

Kristovo raspeće, crkva sv.
Jurja, Lovran, 15. st.
- gotički narativni stil,
puno događaja i likova
ispod križa

